

peare-tanítást, szerte a világon. De ez tulajdonképpen egy trójai ló, mert ha azt mondjuk a kormánynak, hogy „legyen több dráma az iskolákban”, ők arra gondolnak „legyen több Shakespeare az iskolákban” – szóval „igen, legyen több Shakespeare az iskolákban”. Vagyis az, hogy elköteleztem magam ennek a projektnek, az részben arról szól, hogy Shakespeare ajtókat nyithat ki – annál is inkább, mert mi folyamatdrámával tanítjuk. Másfelől a színház nem érhető meg anélkül, hogy értenénk valamit Shakespeare-ből is. Olyan sok minden van Shakespeare-ben, ami megragadja a fiatalokat: a kérdések, amiket feltesz – amikre nincs válasz, a jellemek komplexitása...

Igen, ezt csinálom mostanában. Sokat tanítok Shakespeare-t, amíg megvan az üzleti háttér, amit ezért kellett megteremtünk, mert nem lesz állami pénz, vagy bármi, ami segítené a munkánkat. A projekt komoly internetes felülettel rendelkezik, ami felveti a kérdést, hogyan lehetséges távoktatásban tanítani tanárokat arra, hogy aktív részvételen alapuló módon tanítsanak. Mindannyian tudjuk, hogy ott kell lennünk a műhelyfoglalkozásokon, hogy együtt kell lennünk az emberekkel ahhoz, hogy drámát taníthassunk nekik. De ahogy már a legelején is mondtam, az, ami engem drámatanárrá tett, az egy harmincéves fekete-fehér, szemcsés videofelvétel megtekintése volt... – Gavin Boltoné, aki néhány fiatallal volt egy teremben – ez megváltoztatta az életemet. Úgyhogy én abban reménykedem, hogy azon keresztül, amit létrehoztunk és létrehozunk, képesek leszünk világszerte olyan tanárok ezreit megérinteni, akiknek különben eszükbe sem jutna ez a megközelítés, vagy munkamódszer. Shakespeare miatt jönnek hozzánk, de amit felfedeznek, az több mint Shakespeare.

– Mitől egyedülálló ez a projekt?

Hát attól, hogy a Royal Shakespeare Company messze a legnagyobb színház a világon. Ez az a hely, ahol a drámatanárok, kutatók és tudósok a leginkább összpontosulnak. Úgyhogy számunkra, akik itt ugyanazzal a módszerrel, ugyanazokban a folyamatokban és ugyanazzal a látásmóddal dolgozunk, olyan közeg ez, ami még sohasem adódott a világon. Ez az, ami egyedülállóvá teszi.

– Bevezetés az *Antigonéba*¹⁷ című óratervében a művet lenyűgöző dialektikus egységben tanítja a görög tragédia és a színház elemeivel – a kor ethoszába avatva be ezzel a tanulókat. Mi segíthet a drámatanároknak friss életet lehelni a tanítandó klasszikusokba?

A drámamunka strukturálása (structuring drama work)! Előveszem a konvenciókat és megnézem, hogyan nyitják a művet. A munka az Antigonéval állóképes gyakorlattal kezdődik, van benne szoborépítés stb. Vagyis ugyanazokat a konvenciókat használja, ugyanazt csinálja, mint amiket egy folyamatdrámában használunk, csinálunk: a formaválasztáson keresztül teremtjük meg a kapcsolódási pontokat a tartalomhoz.

– Köszönöm szépen az interjút!

Az élet tükre – játsszunk mesét!

Körömi Gábor

*Kovács Éva könyvét az Unio Mystica
Könyvkiadó jelentette meg 2013-ban*

2013 augusztusában Kovács Éva drámapedagógus kollégám foglalkozást tartott a Magyar Drámapedagógiai Társaság *Mezítlábas dráma* című rendezvényén, a Marczibányi téren. Azon a délutánon egy énekes talányos történetével ismerkedtünk meg. Éva csillogó szemmel mesélte el Barkalusz meséjét, közben játszott velünk. A foglalkozás végén előkerült egy könyv, melyben ez a mese is szerepel, sok más gyönyörű történettel együtt. Érdeemes végigolvasni.

Miért?

Érzékeny, emberi történetekkel találkoztam, melyeket egy pedagógus mesél nekünk. De nem csak mesét kapunk. A történetek egy-egy pontján az író-foglalkozásvezető feladatot ad olvasóinak, miként azt, gondolom, saját csoportjával is teszi: kérdéseket tesz fel, játékot javasol. Bár a mesék nem elágazásosak, tehát akárhogy döntünk, bármit is találunk ki a megadott feladatban, a mese mindenképpen csak egy

¹⁷ Neelands, Jonothan: *Beginning Drama* 11-14, David Fulton Publishers, 1988, Nagy-Britannia

irányba folytatódik tovább, a játékok mégis fontosak: segítik a szituáció jobb megértését, a problémához való közelebb kerülést. Nem hagyományos értelemben vett drámaórák ezek, sokkal inkább olyan foglalkozások, melyekben a dramatikus elemek kiegészítik, elmélyítik az élményt, segítve ezzel a történet jobb megértését.

Az író sok esetben a történet továbbgondolását, befejezését ránk bízta. Döntsük el, hogyan ér véget a mese, miként dönt a főszereplő vagy a közösség. Több mese után kínálja fel az olvasó-játszóknak feladatként, hogy találjuk ki a mese utóéletét, jelezve, hogy érdemes továbbgondolni, mi fog történni 5-10 év múlva a szereplőkkel. A feldolgozáshoz ajánlott feladatok egy felkészült és régóta együtt dolgozó színjátszó csoportnak is izgalmas kihívás jelentenek, de egy kevésbé gyakorlott csoport (tegyük hozzá, egy kevésbé gyakorlott csoportvezető) számára sem megoldhatatlanok. Minden fejezet után jegyzetlapokat fűz be a könyvbe, hogy aki olvassa, játssza, tanítja, saját jegyzeteivel kiegészíthesse a feldolgozást. Ahogy az alcím is jelzi, Kovács Éva nem csak mesét olvasni, hanem játszani is hív a történeteivel. Így egyszerre használhatjuk mesekönyvként és foglalkozásvázlatként is „Az élet tükré”-t.

A tizenhat történetet keretező szituáció egy gyermekkorba visszavezető helyzet: egy öregember – Bandi bácsi – mesél a gyerekeknek, köztük Évának, és nekünk. Hallgatják, hallgatjuk, s közben megismerkedünk egy különös, néhol tündéri, gyermekkori világgal, melyben a falusi élet szinte változatlan, ahol a közösség tagjai a sors és a történelem viharaiiban is kitartanak egymás mellett. Világuk minden nehézség és szegénység ellenére emberibb, mint a mi, mai, összevissza világunk.

Kovács Éva gyermekszínjátszó rendező, drámatanár, pedagógus, tanítványaiival évek óta a Weöres Sándor Országos Gyermekszínjátszó Találkozó sikeres résztvevője. Most írt egy könyvet a gyermekkoráról, a tündéri találkozásairól, a játékaikról. Minden történetében van valami örök bölcsesség, egy csepp emberiség. A mesék nyelvezete külön figyelmet érdemel, míves mondatok gondolkodtatják el az olvasót. Engem ezért is ragadott magával.

A történet egyes részei közé beékelte feladatok nem csak ötletadásnak jók, hanem segítségükkel bepillanthatunk Éva műhelyébe is, hogy miként dolgoz fel ő történeteket tanítványaiival. A végén néhány gyerek mesél a foglalkozásokon szerzett élményeiről. A könyv illusztrációit is a csoport által készített, bizony néhol csak vázlatzerű rajzok adják.

Történetet mondani nehéz: egy csoportot lekötöni, mindenki figyelmét fenntartani, bevonni mindenkit nem olyan egyszerű feladat. De a mesehallgatást is tanítani kell, hogy képesek legyenek a szavakból belső képeket, saját világot teremteni az olvasók és a hallgatók. Ezt is tanítani–tanulni lehet ebből a könyvből.

A történetek akkor erősek, akkor válhatnak személyessé, ha hiteles ember írja őket. Éva ilyen, ezért is ajánlom történeteit mindenki figyelmébe.

Titokzatos babák

– mesebolt –

Kunné Darók Anikó

Csoport: ide is kéne valami, életkor, létszám

Fókusz: „Mit tehetünk, ha idegen kultúrájú gyermek kerül a csoportba?”

Szükséges eszközök: öntapadós cédulák, kulcsesomó, karton, filctoll, játék tárgyak, polc, szőnyeg, játék eszközök, tárgyak

Játéktér: átrendezhető játszó szoba, üres polc, amit játék tárgyakkal rendezünk be, körbe rendezett székek, vagy tornapad, ami a gyermekek által megformált játék babák polca lesz

Beépített szerepek: boltos/1, új játék baba/2

1. Ráhangolás

Játékeszközök hangpárjának felismerése. A tanár, különböző anyagú játékeszközöket visz a játéktérbe. Minden tárgy sajátos hangú és mindegyikből kettő van.

A gyerekek elvehetnek egy-egy tárgyat a szőnyegről, kipróbálhatják a hangját, majd egyenként megmutatják hangjukat, felfedezik hangpárjukat. Megbeszélte, hangos jelre elbújnak a tér bármely zugába, ahol a többiektől elfordulva elhallgatnak. A játékvezető odaoson egyenként a gyerekekhez, akik vállérítésre megszólaltatják játékeszközüket. A „hangtestvér”, felismerve a párt, „válaszol”, ezek után előcsalják